

stor Fæstning. Dette er, mine Herrer, nærmest hvad jeg vilde kalde de militære Betragtninger, men Sagen har ogsaa sin politiske Side. Vi ere vel Alle enige om, at det er smukt at kæmpe for Vren, men skjøndt vi nu ikke engang kunne frelse Vren, saaledes som vi ere stillede, er det, der foreelaas, vel Meget at give ud for dette Maal alene; vi maa søge at komme derhen, at vi ogsaa kunne frelse Landet ved vore Forsvarsforanstaltninger. Vi kunne ikke frelse Landet alene ved vor egen Kraft, det er klart; men i det Dieblit, vi kunne faae nogen Hjælp — og er det da sandsynligt, at vi faae Hjælp? Hjælpen kan ikke bygges paa Slægtsskab og Frændskab, men ubelukkende paa Egoisme og Joltenes egne Interesser. Er der altsaa Noget i de andre Magters Interesse, der lokker dem til at hjælpe os, vil Hjælpen kunne komme, og jeg tror, vi ere saaledes stillede, at, medens det tidligere kunde være ligegyldigt for andre Magter, hvor meget man klippede af os paa Landets Vest- og Sydvestgrænse, stiller Sagen sig anderledes, naar det stiller hen imod, at en Stormagt faar fast Fod paa Sjælland. Hvad vil det nemlig sige at faae fast Fod paa Sjælland? Det vil sige at have i sin Magt det Landstykke, der behersker Sundet og Store-Belt, Sundet gennem Orlogshavnen Kjøbenhavn og Store-Belt gennem en Station paa Vestkysten. Det er altsaa Skinsygen og Frygten for, at en anden Magt skal opnaa denne meget fordelagtige Stilling, som efter al Sandsynlighed vil lokke en anden Stormagt til at sige: Stop, det ville vi ikke give vort Minde til! Men vi have før set, at der ikke er stor Tilbøjelighed til at hjælpe Andre, hvor det kan komme til at staa Vedkommende selv for dyrt. I Tilfælde af, at vi koncentrere os i og omkring Kjøbenhavn, da vil Følgen heraf være, at den, der vil hjælpe os, ikke blot skal begynde med at rense vore Farvande for Sjenden, men endvidere skal fortsætte med at udruste en Landgangs-expedition, som maaffe ad en lang Vej skal bevæge sig over Havet og derved kan blive udsat for saa stort Afbræk, at det maa vække Frygt for Foretagendet. Naar man betænker, hvor vanskeligt det er fuldstændig at udruste en saadan Expedition, hvis man ikke i Forveien har været betænkt derpaa, vil man indse, at den Magt, der i den tolvte Time beslutter sig til at komme os til Hjælp, ofte med sin bedste Villie ikke vil være i Stand dertil. Stiller man sig derimod paa Basis af Kjøbenhavns Befæstning, kun som Led af Sjællands Forsvar, da er Hjælpen langt lettere at yde. Den Magt, der vil hjælpe os, behøver kun at sende en Eskadre; derigennem kan Oermagten være os givne paa Havet, og saa kunne vi indtage de gamle Flankestillinger, der værne om Sjælland. Som Følge af disse Betragtninger ville erede Medlemmer kunne se, at jeg med fuldt Hjerte slutter mig til de Principer, som den høie Regjering har lagt til Grund for

sit Forslag. Jeg skal ikke komme dybere ind paa, hvorledes Regjeringen fører disse Principer ud i Livet, men kun gjøre en enkelt Bemærkning, nemlig den, at det, hvorom Hovedprincippet dreier sig, er Koncentrationen paa Sjælland og som et vigtigt Bidrag til Forsvaret Afværgelsen af Landgang; dette Bidrag skal ydes gennem Flaaden; Flaaden er derfor et af Hovedpunkterne i hele Programmet; svigter det Punkt, svigte de andre med. Derfor siger jeg, at en Udvilling, der kun giver os to Pandersfibe — det er nemlig Pandersfibe, der ere Nutidens Kampfibe; til andre Lider kan Sagen stille sig anderledes —, giver os en saa ringe Styrke, at jeg ikke fordrifter mig til at tro, at Opgaven kan løses med den Styrke. Jeg skal dermed lade alle Details ligge og gaa over til blot et Dieblit at se paa det Forslag, der nærmest foreligger, nemlig det, der er vedtaget i det andet Thing. Jeg kan ikke negte, at Indledningen til dette Forslag er overordentlig smigrende for Marinen; det viser os en saadan Tillid; at det vil lægge hele Bægten af Forsvarsstyrken over paa Marinen. Det er et Ønske, som mange Sø-officerer have næret, og en Tanke, som af mange Søofficerer omfattes med et varmt Hjerte, vel at mærke, naar det er mere end en Tanke. Det gjælder altsaa at faae at vide, om der foreligger mere end en Tanke. Ser man paa Forslaget er der der opført et Par Millioner Kroner mere til Flaaden, end dems skulde have efter Regjeringsforslaget; men medens Regjeringsforslaget udtrykkeligt tager det Forbehold, at de senere Aars Nybygningskonto fremdeles vil blive ubeskaaren, har jeg ikke rigtig funnet finde et lignende Forbehold i det foreliggende Forslag. Medens Regjeringsforslaget har det fremfor det Forslag, der fremkom ifjor, at det begrænser Liden for Anskaffelsen, saa at vi hurtigere faae det, vi skulle have, ser jeg ikke her nogen Begrænsning. Efter den Skala, der opstilles, skal Skatten tilveiebringes i 10 Aar. Man skulde altsaa tro, at Udgiften til Flaaden skulde fordeles paa 10 Aar, men tager man den Sum, der skal anvendes til Flaaden i det første Aar som Norm, kan det Maal, man har sat sig, naas i 8 Aar. Altsaa Planen skal for Hærens Vedkommende reduceres Noget, medens Flaadens Opgave skal være meget større, men Flaaden faar dog ikke større Midler at raade over og faar knap tilbødt de Midler, der efter mine Udtalelser ere utilstrækkelige til Løsningen af Regjeringens ringere Opgave. Ser man noget nærmere paa Sagen, er der et Punkt, der har gjort et dybt Indtryk paa mig. Den høie Regjering bemærker nemlig i Slutningen af § 1: „hvilke Belpøb komme til Udbetaling i Finantsaarene 1876—77 til 1882—83 med iffe over 6 Mill. Kr. aarlig.“ Hvis dette Forslag blev til Lov, vilde Udgifterne være fastslaaede. Det foreliggende Forslag derimod siger: „I de følgende Aar komme de øvrige